

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1692/2023
28.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца ЕСО ORGANIC LIFE ДОО Сурчин – у стечају, чији је пуномоћник Александра Трифуновић, адвокат у ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Владан Симеуновић, адвокат у ... и туженог ББ из ...-..., ради утврђења права својине, вредност предмета спора 100.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 681/23 од 12.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 681/23 од 12.04.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 681/23 од 12.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене АА за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 5474/2017 од 04.11.2022. године, ставом I изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да тужилац има право својине на 225/2208 идеална дела кат. парц. бр. ... КО ..., уписане у Лист непокретности бр. ... КО ..., а што представља део кат. парц. бр. ... КО ... на јужном делу у површини од 225м², што су тужени дужни да признају и трпе и дозволе да се по основу пресуде тужилац може у катастру непокретности уписати као власник 225/2208 идеалних делова кат. парц. бр. ... КО У ставу II изреке обавезан је тужилац да првотуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 154.450,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 681/23 од 12.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној на основу члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе. Тужилац сматра да постоји потреба да Врховни суд да своје мишљење о томе да се савесност државине мора претпоставити док супротна страна не докаже супротно, а у интересу равноправности грађана и ради уједначавања судске праксе. Такође, сматра потребним да Врховни суд заузме став о томе шта се подразумева под забраном мањег значаја, у контексту укидања забране прометовања пољопривредног земљишта.

Тужена АА је поднела одговор на ревизију. Накнаду трошкова је одређено тражила.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11... 10/23–др. закон), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), док је ставом 2. истог члана прописано да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Побијаном другостепеном пресудом правноснажно је одбијен тужбени захтев да се утврди да тужилац има право својине на 225/2208 идеална дела кат. парц. бр. ... КО ..., што представља део парцеле ближе означено у изреци првостепене пресуде. Нижестепени судови су на основу изведених доказа утврдили да је Уговор о привременом праву коришћења од 01.03.1995. године закључен између тужених, као даваоца и примаоца права на привремено коришћење дела парцеле, што представља 255/2208 идеалних делова исте, до привођења земљишта планираној намени, за међусобно уговорену накнаду, а да се исти уговор сматра уговором о продаји уколико буде дозвољен промет земљишта, у ком случају је давалац као продавац сагласан да се прималац као купац на основу овог уговора може укњижити као власник, те да су потписи на уговору оверени у суду. Забележено је у катастру постојање уговора о привременом праву коришћења у корист туженог ББ. Тужена је уписана као власник земљишта и помоћне зграде, а власник куће на земљишту је отац тужене. Тужилац је правни следбеник правног лица ПТП „Крмиво-продукт“ са п.о. Београд-Сурчин, чији је оснивач у време закључења поменутог уговора био тужени ББ.

Судови су закључили да не постоји ваљан правни основ на страни тужиоца за стицање права својине предметне непокретности у траженом делу, јер Уговор о привременом праву коришћења од 01.03.1995. године није могао бити основ за промет пољопривредним земљиштем, нити се на основу истог тражени део парцеле могао унети у имовину тужиоца. Такође, нижестепени судови образлажу да тужилац није ни савесни

држалац спорне непокретности будући да је у моменту закључења Уговора о преносу права коришћења директор тужиоца био овде друготужени, а уговорним странама је несумњиво било познато да није дозвољен пренос права својине на предметном земљишту (што је и наведено у члану 5. Уговора), па каснија измена прописа није могла конвалидирати предметни уговор у смислу одредбе члана 107. став 2. ЗОО.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и разлоге на којима су засноване нижестепене пресуде, Врховни суд налази да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној. Погрешна примена материјалног права на коју ревидент указује у погледу оцене савесности државине, не може сама по себи бити основ за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној. Нижестепени судови су на основу свих изведених доказа и утврђеног чињеничног стања закључили да тужилац нема савесну државину дела непокретности чији идеални (су)својински део тражи, а који закључак је заснован на конкретним чињеницама у тренутку располагања предметном непокретношћу. Одредба Закона о основама својинскоправних односа да је државина савесна ако држалац не зна или не зна или не може знати да ствар коју држи није његова, те да се савесност претпоставља, из члана 72. став 3, не захтев ново тумачење, нити уједначавање судске праксе.

Наводи ревидента да је неопходно тумачење и правно мишљење ревизијског суда у погледу примене одредбе члана 107. став 2. ЗОО није од значаја за одлучивање о ревизији као посебној, имајући у виду да се ради о примени материјалноправне одредбе чији се домаћај и правне последице цене у сваком конкретном случају, а у зависности од разлога због којих је ништавост установљена. Одлуке Врховног касационог суда на које се ревидент позива у ревизији (решење Рев 6077/2020 од 09.12.2021. године и пресуда Рев 3464/2021 од 20.01.2022. године), не могу указивати на различиту судску праксу будући да су засноване на другачијем чињеничном утврђењу. Из наведених разлога нема потребе у конкретном спору за разматрањем правних питања од општег интереса, правних питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно ново тумачење права.

Зато је Врховни суд применом одредбе члана 404. став 2. донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужиоца на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Тужилац је поднео тужбу дана 02.11.2017. године. Вредност предмета спора коју је тужилац означио износи 100.000,00 динара, што представља противвредност од 840,10 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан

подношења тужбе. Одредбом члана 33. став 2. истог закона прописано је да ако се тужбени захтев не односи на новчани износ, меродавна је вредност предмета спора коју је тужилац означио у тужби.

Како у конкретном случају означена вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази законом прописани цензус од 40.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни суд закључује да ревизија тужиоца није дозвољена.

Из наведених разлога, на основу члана 413. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке.

Применом одредбе члана 154. став 1 Закона о парничном поступку, Врховни суд је у ставу трећем изреке одбио захтев првотужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер трошкови настали поводом одговора на ревизију нису нужни ради одлучивања о ревизији.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић